

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

UTENOS VYTURIŲ PROGIMNAZIJOS VEIKLOS PAKARTOTINIO RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2022-07-18 Nr. A-42

Vilnius

IVADAS

Vizito laikas – 2022 m. birželio 20 d.

Išorinio vertinimo tikslas – Kokybės krepšelį gavusios mokyklos veiklos tobulinimo plano įgyvendinimo ir padarytos pažangos vertinimas

Utenos Vyturių progimnazijos pakartotinis rizikos vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-496 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-707 „Dėl kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“, kuriuo nustatyta, kad 2019 (2020) m. Kokybės krepšelį gavusių mokyklų veiklos tobulinimo planų įgyvendinimo padaryta pažanga matuojama pagal iki 2021 m. kovo 30 d. galiojusią Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo redakciją, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vertinant progimnazijos pažangą analizuoti šie dokumentai: 2012 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaita, 4 ir 8 klasių Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) rezultatai, pasiekimų ir pažangos suvestinės, Švietimo informacinės sistemos, mokyklos interneto svetainės duomenys. Nagrinėti ir vertinti mokyklos pateikti dokumentai: 2020-2022 m. veiklos tobulinimo planas, 2020-2022 m. veiklos galutinė ir tarpinė ataskaitos, 2021 m. veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai, 2020 ir 2021 m. direktorės metinės veiklos ataskaitos, 2020-2022 m. strateginis, 2020-2022 metų veiklos ir 2020-2021 m. m. ir 2021-2022 m. m. ugdymo planai. Priimant vertinimo sprendimus remtasi išorės vertintojų vizito mokykloje metu vykusiais pokalbiais su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais, mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr.V-888, Utenos Vyturių progimnazija priskirta prie silpną geros mokyklos požymių raišką turinčių mokyklų. Visuminis išorinis vertinimas Utenos Vyturių pagrindinėje mokykloje (dabar – Utenos Vyturių progimnazija) vyko 2012 m. balandžio 16–20 d. Dalyvauti Kokybės krepšelio projekte (NR. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001), finansuojamame Europos socialinio fondo lėšomis, progimnazija pradėjo 2020 metų rugsėjo mėnesį, mokyklos tobulinimo planą įgyvendino 2022 m birželio mėn. Projektinės veiklos laikotarpiu progimnazijos mokinių skaičius pakito: 2020–2021 m. m. 1–8 kl. mokėsi 322 mokiniai (1–4 kl. – 135, 5–8 kl. – 187 mokiniai), 2021–2022 m. m. 1–8 kl. ugdyti 386 mokiniai (176 – 1–4 kl., 210 – 5–8 kl.) – padaugėjo 64 mokiniais. Progimnazija sėkmingai įveikė pandemijos iššūkius,

į mokyklos gyvenimą integravo 124 karo pabėgėlių vaikus iš Ukrainos, įdarbino mokytojų padėjėjomis 4 moteris iš Ukrainos.

Ugdymo įstaigos išsikeltas tobulinimo tikslas – „*Pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus 5–6 klasėse atliepiant individualius jų poreikius ir taikant grįžtamojo ryšio įrankius inovatyvioje ugdymosi aplinkoje*“. Tikslui pasiekti numatyti du uždaviniai: „*Tobulinant mokytojų grįžtamojo ryšio įrankių naudojimo inovatyvioje ugdymosi aplinkoje kompetencijas, pagerinti mokinių individualią pažangą*“, „*Pagerinti mokinių pasiekimus teikiant pagalbą pagal mokinių poreikius bei sudarant sąlygas praktiniam žinių pritaikymui*“. Siekdama pažangos progimnazijos pedagoginė bendruomenė susitelkė: suformuota projekto vykdymo grupė, padedama mokyklai skirtos konsultantės, rengė tobulinimo planą, plane numatytas veiklas, kriterijus aptarė su pedagogais, nuolat reflektavo apie įgyvendintų veiklų sėkmę, remdamasi mokytojų, mokinių, tėvų anketinių apklausų, pamokų stebėjimo, mokinių pasiekimų ir pažangos duomenimis, įsivertino pasiektus rezultatus, laikantis įtraukiosios kultūros nuostatų rašė tobulinimo plano įgyvendinimo tarpinę ir galutinę ataskaitas.

Kalbėdamiesi su progimnazijos vadovėmis, mokytojais vertintojai įsitikino, kad mokyklos tobulinimo veiklos žinomos (jas mokytojai tiksliai išvardijo), priimtinos visiems pedagogų kolektyvo nariams, pasirinktos atsižvelgiant į progimnazijos silpnybes ir grėsmes (strateginio plano SSGG), visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje išskirtus tobulinimo aspektus ir rekomendacijas. Kokybės krepšelio projekto veiklos integruotos į mokyklos veiklos planus. Išvardyti faktai rodo, kad pažangos progimnazijos kolektyvas siekė tikslingai ir kryptingai.

Kalbantis su progimnazijos vadovais, mokytojais, mokiniais akcentuoti projekto vykdymo metu pastebėti pokyčiai: sustiprėjęs mokytojų profesinis bendradarbiavimas, pagerėję mokytojų ir mokinių santykiai, veiksmingesnis tapo mokinių poreikių tenkinimas (tam įtakos turėjo konsultacijų organizavimas, kabinetų praturtinimas, mokinių laisvalaikio zonų įrengimas ir kt.), padaugėjo pažangą darančių mokinių, patobulėjo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas.

Progimnazijoje vykdomas veiklos kokybės įsivertinimas visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje išskirtas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Remiantis pokalbiu su įsivertinimo grupe, dalyvaujant Kokybės krepšelio projekte parengtomis įsivertinimo ataskaitomis, vertintojai pastebi, kad organizuodama ir vykdydama veiklos kokybės įsivertinimą mokykla naudoja sukaupta gerą patirtimi, o dalyvavimas projekte sudarė sąlygas sustiprinti reikiamas įsivertinimui vykdyti kompetencijas: sustiprėjo mokyklos veiklos tobulinimo ir kitų planų bei įsivertinimo dėmė, išmokta numatyti ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius laukiamo pokyčio kriterijus, remiantis įvairiais šaltiniais ir taikant skirtingus metodus surinkti informaciją, ne tik analizuoti, bet ir interpretuoti duomenis, orientuojantis į ugdymo proceso kokybės pokyčių įtaką mokinių pasiekimams ir pažangai.

Pokalbiuose su progimnazijos mokytojais, mokyklos vadovėmis teigta, kad dalyvaudami Kokybės krepšelio projekte jie nuolat jautė ugdymo įstaigos savininko (Utenos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus vedėjo Romualdo Kraulišo, vedėjo pavaduotojos Virginijos Vaitiekienės) dėmesį ir palaikymą: teikta pagalba rengiant ir koreguojant veiklos planus, konsultuota dėl apklausų vykdymo, domėtasi planų įgyvendinimo sėkme ir kt.

Reflektuodami apie mokyklos pažangos siekių sėkmę mokytojai, įstaigos vadovės išskyrė ir progimnazijai skirtos projekto konsultantės reikšmingą pagalbą.

Viena iš sėkmingo progimnazijos tobulėjimo sąlygų – projekto veiklų dėmė su mokyklos vadovės metinėmis užduotimis. 2020 m. progimnazijos direktorei skirtos 4 metinės užduotys, trys iš jų („*Stiprinti tikėjimą mokinio galiomis, skatinti mokinių savivaldumą mokantis*“, „*Skatinti kolegialią veiklą, lyderystę, asmeninį meistriškumą*“, „*Stiprinti duomenimis grįstą vadybą progimnazijoje*“) susijusios su išorės vertintojų fiksuotomis tobulintinomis veiklomis. 2021 m. progimnazijos vadovės užduotys (užtikrinti projekto Kokybės krepšelis veiklos tobulinimo plane numatytų priemonių įgyvendinimą, stiprinti mokytojų bendradarbiavimą siekiant mokinių pažangos ir užtikrinti pagalbos teikimą mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų) tikslingai orientuotos į mokyklos tobulinimo

veiklos plano įgyvendinimą. Ir 2020 m., ir 2021 m. vadovės užduočių įvykdymas įvertintas labai gerai. Vertintojai akcentuoja, kad progimnazijos vadovės metinės veiklos užduotys ugdymo įstaigai aktualios ir reikšmingos kryptingai siekiant mokyklos veiklos pažangos.

II. MOKYKLOS PADARYTOS PAŽANGOS VERTINIMAS

Utenos Vyturių progimnazijos tikslingai pasirinktos veiklos tobulinimo kryptys (mokytojų kompetencijos, grįžtamasis ryšys, pagalba mokiniams konsultuojant ir patirtinio ugdymo aktyvinimas) bei veiklos pagal jas įgyvendinimas sudarė galimybes spartinti mokyklos pažangą, kurią vertintojai konstatavo visų veiklos rodiklių srityse – gerai (3 lygis) įvertinta veikla, atitinkanti 10 rodiklių aprašų turinį.

IŠVADA: išanalizavę progimnazijos pateiktus ir progimnazijos interneto svetainėje viešai paskelbtus dokumentus bei išklausę bendruomenės patirtis ir išvalgas pokalbiuose, vertintojai konstatuoja, kad Utenos Vyturių progimnazijoje „Kokybės krepšelio“ projekto įgyvendinimo metu pažanga padaryta visose srityse: 1. Rezultatai, 2. Pagalba mokiniui, 3. Ugdymo(si) procesas.

8 iš 10 veiklos kokybės rizikos vertinimo rodiklių įvertinimas pagerėjo nuo 2 lygio į 3 lygį ir 2 iš 10 veiklos kokybės rizikos vertinimo rodiklių įvertinimas nepakito, t. y. atitinka 3 lygį.

Svarbiausi progimnazijoje įvykę pokyčiai susiję sąlygų-veiklos-pasekmių ryšiais: pedagoginės bendruomenės susitelkimas, įsitraukimas siekiant bendrų tikslų, mokytojų kompetencijų stiprinimas, daugumos mokytojų reiklumas sau naudojantis grįžtamoju ryšiu kolega-kolegai bei grįžtamojo ryšio strategijomis kaip tikslingos vertinimo informacijos gavimo ir panaudojimo teikiant diferencijuotą, individualizuotą ir suasmenintą pagalbą konsultuojant, mokinių savivaldumo mokantis stiprinimas, plečiant projektinio-patirtinio ugdymo organizavimą, sudarė sąlygas paspartinti mokinių pažangą ir pagerinti pasiekimus.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
<p>1.1. Asmenybės tapsmas 3 lygis</p>	<p>Sritis „Rezultatai“ Utenos Vyturių progimnazijoje vertinama gerai, Siekdama gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą, orientuodamasi į mokinių asmenybės tapsmo ūgtį bei mokinių poreikius, progimnazija padarė pažangą.</p> <p>Asmenybės tapsmas paveikus, didžiausią poveikį pozityviai kaitai padarė mokinių individualios pažangos refleksija (reflektuodami mokymosi pažangą mokiniai atpažino savo stiprybes ir mokymosi kliūčių priežastis, kartu su mokytojais ieškojo problemų įveikos būdų ir pradėjo kelti sau aukštesnius mokymosi siekius) bei patyriminių integruotų veiklų netradicinėse aplinkose organizavimas.</p> <p>2012 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje mokyklos veikla pagal „Pažangos siekiai“ rodiklį vertinta kaip turinti savitų bruožų, o rodiklio „Asmenybės raidos lūkesčiai“ veiklos turinio kokybė išskirta kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų. Toks vertinimas pagrįstas mokykloje organizuojamos veiklos (akcijų, renginių, projektų, popiečių, viktorinų, tradicinių švenčių bei pamokų, kuriose atskleidžiami ir stiprinami mokinių talentai, pomėgiai, sudaromos sąlygos atliepti kiekvieno mokinio asmeninius polinkius kurti, daryti, ir dalyvauti) orientavimu į asmenybės ūgtį,</p> <p>Mokinių asmenybė (savivertė, savivoka, socialumas) ugdoma atsižvelgiant į Socialiniame veiklos pase numatytas gaires. Tinkamą</p>

įtaką asmenybės ūgčiai darė prasmingų Kokybės krepšelio projekto veiklų įgyvendinimas – patyriminių projektų, taikant universalaus dizaino mokymuisi strategijas, vykdymas, individualių mokinių konsultacijų organizavimas, grįžtamojo ryšio inovatyviose mokymosi aplinkose per visų dalykų pamokas taikymas, mokytojų kompetencijų stiprinimas.

Progimnazija įsivertinimo ataskaitoje asmenybės tapsmą vertina patenkinamai (2 lygiu), tačiau vertintojai, remdamiesi pokalbiais su mokiniais, mokytojais, progimnazijos veiklos planų įgyvendinimo analize, mokyklos atliktais apklausos duomenimis¹ (pritarimų teiginiams procentinė išraiška), konstatuoja, kad asmenybės tapsmas yra potencialus (atitinka 3 lygio kokybę).

Mokinio savęs kaip besimokančiojo pažinimą (gabumų polinkių žinojimas), norą dalyvauti bendruose mokyklos organizuojamuose projektuose, būreliuose ir veiklose pagrindžia šie duomenys:

- 64 proc. 1–4 klasių mokinių tėvų teigia, kad jų vaikai lanko būrelius mokykloje;
- 81 proc. 1–4 klasių mokinių tėvų teigiamai vertina būrelių veiklas;
- teiginiui „Būrelyje galiu prasmingai praleisti laisvalaikį, atrasti savo gebėjimus ir talentus“ pritaria 92 proc. 5–8 klasių mokinių;
- 86 proc. 5–8 klasių mokinių sutiko su teiginiu „Svarbu išmokti dirbti komandoje“;
- progimnazijos įsivertinimo ataskaitoje nurodyta, kad vykdant Kokybės krepšelio projektą aktyvesnė tapo Mokinių tarybos ir mokinių savanorių veikla;
- daugiau kaip 70 proc. mokinių įsitraukė į tarptautinių projektų ERASMUS+ veiklas ir mainų programas;
- 67 proc. 5–8 klasių mokinių renkasi ir lanko būrelius mokykloje;
- IQES online atliktos apklausos duomenimis, su teiginiu „Mokytojai padeda pažinti mano gabumus“ visiškai sutinka arba sutinka 93 proc. 5–8 klasių mokinių, teiginiui „Mokytojai padeda mano vaikui pažinti jo gabumus“ pritaria 95 proc. tėvų.

Mokinių gebėjimą valdytis konfliktinėse situacijose, saugią, savitarpio pasitikėjimu grįstą mokyklos atmosferą rodo apklausos duomenys:

- 76 proc. mokinių žino, kur kreiptis pagalbos ir turi bent vieną suaugusį žmogų ar draugą, į kurį gali kreiptis;
- 92 proc. 7 klasių mokinių pritarė teiginiui „Tarp mokytojų ir mokinių vyrauja pagarbus bendravimo tonas“, 94 proc. – teiginiui „Mokytojai elgiasi su manimi teisingai“;

¹ <https://vyturiai.utena.lm.lt/lt-lt/savivalda/mokiniu-taryba>; [Apklauso duomenimis](#).

	<ul style="list-style-type: none"> • 92 proc. apklaustųjų sutinka su teiginiu „<i>Aš savo mokykloje jaučiuosi gerai</i>“; 96 proc. – su teiginiu „<i>Kai man reikia, prašau mokytojo ir kitų klasės mokinių pagalbos</i>“; • 55 proc. 5–7 klasių mokinių visiškai patvirtina teiginį „<i>Mano mokytojai iš tikrųjų manimi rūpinasi</i>“. <p>Progimnazijos pateikti duomenys rodo beveik visų mokinių gebėjimą ir norą bendradarbiauti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 proc. 5–7 klasių mokinių per mokslo metus atliko bent po 1–2 patyriminius projektus; • progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupės stebėtų pamokų analizės duomenimis, 68 proc. pamokų fiksuotas aktyvus mokinių bendradarbiavimas; • 89 proc. mokinių sutinka, kad yra skatinami bendrauti ir bendradarbiauti; • 97 proc. 5–8 klasių mokinių pritaria teiginiui „<i>Man patinka dirbti grupėse, nes geriau įsisavinu mokomąją medžiagą</i>“. <p>Iš pokalbių su Mokinių taryba, mokytojais nustatyta, kad progimnazijoje vyksta mokinių poreikius tenkinantis neformalusis švietimas, (organizuojama 16 būrelių veikla), mokiniai aktyviai lanko mokomųjų dalykų konsultacijas. Progimnazija didelį dėmesį skiria ugdymui karjerai ir bendradarbiavimui su socialiniais partneriais (organizuojami renginiai bendradarbiaujant su Utenos regioninio STEAM atviros prieigos centru, Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centru ir kt). Vykdydami socialinę veiklą mokiniai dalyvauja (arba patys organizuoja) pilietinėse akcijose, savanorystės veiklose. Mokiniai kartu su mokytojais, klasės vadovais, bendrakisiais ir tėvais, naudodamiesi „<i>Reflectus</i>“ programėle reflektuoja savo mokymąsi taip suprasdami išsilavinimo ir mokymosi vertę, mokosi kelti tikslus, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų, mokomi projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus.</p> <p>Apibendrinami išdėstyti faktus vertintojai daro išvadą, kad dėmesys mokinių asmenybės ūgčiai yra tinkamas, progimnazijai vertėtų tobulinti asmenybės tapimo, bendrųjų kompetencijų ugdymo sistemingos pažangos stebėjimą, vertinimą ir fiksavimą.</p>
<p>1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga 3 lygis</p>	<p>Mokinio pasiekimai ir pažanga potencialūs, įgyvendintos Kokybės krepšelio veiklos turėjo pozityvios įtakos dalies aspektų pasiekimų dinamikai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitoje lyginami dvejų metų metiniai 4–6 ir 5–7 klasių mokinių lietuvių k. ir matematikos pasiekimai ir daroma išvada, kad pasiekimų vidurkis nepakito, tačiau padaugėjo mokinių, pasiekusių aukštesnį pasiekimų lygį: 2019–2020 m. m. tokių mokinių buvo 12, 2020–2021 m. m. – 18, o 2021–2022 m. m. – 21 mokinys; • geri 4 klasės mokinių NMPP pasiekimai – matematikos ir skaitymo testavime surinktų taškų vidurkis aukštesnis už šalies; • 2021 m. NMPP testavime šalies ketvirtokų matematikos surinktas taškų vidurkis siekė 27 taškus (iš 40 galimų surinkti taškų

skaičiaus), o progimnazijos 4 klasės mokinių taškų vidurkis – 28,8 taškai, t.y. 1,8 taško aukštesnis už šalies vidurkį;

- 2021 m. NMPP testavime ketvirtokų skaitymo surinktas šalies taškų vidurkis siekė – 22 taškus (iš 31 galimų surinkti taškų skaičiaus), o progimnazijos 4 klasės mokinių skaitymo taškų vidurkis 23,7. – 1,7 taško aukštesnis už šalies vidurkį;

- remiantis 2021–2022 m. m. metiniais mokinių pasiekimų rezultatais pastebėtina, kad 25,3 proc. 5–8 klasių mokinių padarė pažangą, mokinių mokymosi kokybė pagerėjo nuo 33,18 proc. iki 40,02 proc. 14,7 proc. pagerėjo 5–8 klasių mokinių anglų kalbos mokymosi rezultatai, 12,2 proc. – gamtos mokslų mokymosi rezultatai.

- mokinių dalyvavimas konkursuose, olimpiadose, varžybose kiekvieną mėnesį yra skelbiamas Teams aplinkoje, mokyklos interneto svetainėje. 2021 metais 125 mokiniai dalyvavo 84 įvairiuose nuotoliniuose (pandeminis laikotarpis) mokyklos, rajono ir šalies renginiuose (konkursuose, olimpiadose, varžybose), 10 mokinių užėmė 1–4 vietas. 2022 metais 184 mokiniai (5–8 kl.) dalyvavo 93 įvairiuose mokyklos, rajono ir šalies renginiuose (konkursuose, olimpiadose, varžybose). 14 mokinių užėmė 1–4 vietas rajono ir šalies mastu.

Progimnazijos aštuntokų NMPP pasiekimų rezultatai žemesni už šalies: 2021 m. šalies aštuntokų matematikos taškų vidurkis siekė 30 taškų (iš 50 galimų surinkti), o progimnazijos 8 klasės mokinių matematikos surinktų taškų vidurkis – 26. Ir tai yra 4 taškais žemesnis už šalies vidurkį. Tų pačių metų aštuntokų skaitymo taškų vidurkis – 27 taškai (iš 37 galimų surinkti taškų skaičiaus), o progimnazijos 8 klasės mokiniai surinko 26,6 taškus ir tai yra 0,4 taško žemiau už šalies vidurkį.

Pastebėtina, kad progimnazijos pedagoginė bendruomenė skiria tinkamą dėmesį mokinių pasiekimų stebėjimui:

- progimnazija nuolat atlieka atskirų bendruomenės narių apklausas, gautus duomenis panaudojo rengdama 2020–2022 m. strateginį planą ir veiklos planus, kurie yra orientuoti į mokinių pasiekimų gerinimą ir plėtojantys Kokybės krepšelio projekte numatytas veiklas;

- mokyklos el. svetainėje pateikiama mokinių mokymosi pasiekimų dinamika, kaupiami 4, 6, 8 klasių mokinių NMPP rezultatų duomenys,

- progimnazijos veiklos tobulinimo plane planuojant mokinių pasiekimų ūgtį numatyti kiekybiniai ir kokybiniai pokyčiai, optimaliai suprognozuotas mokinių pasiekimų gerėjimas. Mokinių pasiekimai stebėti kiekvienais projekto metais, fiksuojant tos pačios klasės mokinių pasiekimų lygius, išvedant mokinių dalies procentinę išraišką ir stebint dinamiką (pokytį), kokios dalies mokinių pasiekimai pakilo ar nukrito į kitą lygį, lyginant su praėjusiais metais.

Visuminio išorinio veiklos kokybės vertinimo duomenimis, mokinių pažangos stebėjimas, matavimas ir analizavimas pamokose išskirtas kaip tobulintinas veiklos aspektas. Tokį vertinimą lėmė tai,

	<p>kad bendruomenė tik iš dalies laikėsi susitarimų dėl asmeninės mokinių pažangos fiksavimo ir mokymosi pasiekimų lūkesčių, pasigesta tinkamos mokinių individualios pažangos stebėjimo aplankų analizės ir rezultatų susistemavimo. Vertinant veiklos rodiklį „Mokinio pasiekimai ir pažanga“ progimnazijai įgyvendinus Kokybės krepšelio projektą, pastebimi paveikūs pokyčiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poveikį mokinių pasiekimų ir pažangos gerėjimui turėjo grįžtamojo ryšio strategijų taikymas (mokytojų apklausos duomenimis, naudojami grįžtamojo ryšio įrankiai – SOCRATIVE, Google Forms, Microsoft Forms), • siekiant ugdymo kokybės sudarytos ir veikia mokytojų komandos kolegialiam profesiniam bendradarbiavimui,; • 87 proc. mokytojų sutinka su apklausos teiginiu „<i>Mane skatina nuolat tobulinti ugdymo planą pagal mokinių poreikius</i>“; • 88 proc. 5–7 klasių mokinių pritaria teiginiui „<i>Mokytojai man padeda išsikelti tikslus ir uždavinius sau, kurių bus siekiama tolimesniame ugdymo procese</i>“; • 83 proc. mokytojų teigia, kad konsultacijos padarė teigiamą poveikį mokinių pažangai ir pasiekimams; • įvertinus kiekvieno mokinio atskirų dalykų pasiekimus ir pažangą, dalykų mokytojai kartu su klasės vadovais organizuoja bei dalyvauja individualiuose trišaliuose/ keturšaliuose pokalbiuose, kuriuose aptariamos mokymosi sėkmės ir sunkumai; • paveikus mokinių asmeninės pažangos pripažinimas: už pasiekimus ir laimėjimus mokiniai skatinami išvykomis, pagyrimais, „Metų Vyturiukų“ nominacijos teikiamos ne tik už pasiekimus, bet ir už įvairiose srityse padarytą pažangą. <p>Iš pokalbių su pedagogais nustatyta, kad dalyvaudama Kokybės krepšelio projekte progimnazija praturtino ugdymo(si) aplinkas, įsigijo modernios įrangos ir priemonių, be to, projekto lėšų panaudojimas sudarė galimybes teikti mokiniams pagalbą konsultacijose bei taikant grįžtamojo ryšio instrumentus pamokoje, mokytojams – įgyti naujų kompetencijų. Taigi progimnazija turėjo puikias sąlygas siekti pagrindinio tikslo – mokinių pasiekimų ir pažangos gerinimo ir sėkmingai jomis pasinaudojo.</p>
<p>2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą 3 lygis</p>	<p>Sritis „Pagalba mokiniui“ Utenos Vyturių progimnazijoje vertinama gerai. Orientuodamasi į mokinio asmenybės tapsmą ir mokinio poreikius, sutelkusi mokyklos bendruomenę susitarimams dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės, progimnazija padarė pažangą.</p> <p>Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą potencialus, didžiausią pažangą pozityviai kaitai padarė mokinio pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys, kurio instrumentais naudodamiesi mokiniai mokėsi pažinti save. Visuminio išorinio vertinimo metu asmenybės raidos lūkesčiai, mokiniams teikiamos psichologinės, socialinės ir specialiosios pagalbos nuoseklumas, mokyklos bibliotekos veikla, mokyklos ryšių su kitomis institucijomis tikslingumas ir prasmingumas vertinti kaip stiprieji veiklos aspektai. Pastebėtina, kad</p>

	<p>orientuodamasi į mokinio asmenybės tapsmą progimnazija laikosi veiklos tęstinumo ir nuoseklumo principų.</p> <p>Projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus mokiniai mokosi dalyvaudami ugdymo karjerai veiklose. Progimnazijoje parengtas ir vykdomas ugdymo karjerai veiklos planas, kiekvienoje 5–8 klasėje per metus organizuojami ne mažiau kaip 3–4 renginiai, susitikimai, išvykos, pokalbiai su įvairių profesijų atstovais. Visiems 5–8 klasių mokiniams klasių vadovai vedė klasių valandėles, integruodami Lions Quest socialinio-emocinio ugdymo programą, organizuodami užsiėmimus, veiklas savęs pažinimo temomis.</p> <p>Progimnazija sudaro tinkamas sąlygas mokiniams pažinti savo gabumus ir polinkius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Google Forms 5–8 klasių mokinių apklausos duomenimis, 78 proc. mokinių teigia, kad mokytojai padeda jiems pristatyti savo idėjas, įgyti pasitikėjimą savimi; • mokiniams siūloma rinktis įvairių krypčių neformaliojo švietimo užsiėmimus (veiklos organizuotos 16 skirtingų sričių būrelių); • vykdytos fizikos, lietuvių k., matematikos, anglų k., biologijos dalykų konsultacijos gabiems mokiniams; • organizuojamos mokyklinės dalykų olimpiados, mokiniai dalyvauja šalies ir rajono konkursuose, olimpiadose, varžybose. <p>Mokydamiesi susirasti informaciją apie mokymosi ir veiklos galimybes, mokiniai dalyvauja Ugdymo karjerai veiklose², išbando save pasirinkdami socialinės-pilietinės veiklos būdus ir formas, 5–8 klasių vadovai ugdo mokinių socialinę-pilietinę kompetenciją, gebėjimus susirasti, pasirinkti prasmingas ir aktualias veiklas. Progimnazijos duomenimis, socialinėje-pilietinėje veikloje dalyvavo 98 proc. 5–8 klasių mokinių.</p> <p>Vertinant rodiklio „Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą“ kokybę nustatyta, kad apie savo asmenybės tobulėjimą mokiniai sprendžia iš ugdymosi rezultatų, trišalių ir keturšalių pokalbių. Progimnazija skatina mokinio asmenybės tapsmą organizuodama „Metų Vyturiukų“ nominacijas: kasmet mokiniai apdovanojami už asmenines savybes (<i>stropumą, meilę knygai, draugiškumą, ūkišką pagalbą draugui ir mokytojai</i>). Progimnazijos pagalba mokiniui renkantis profesiją yra tinkama, edukacija dažnai planuojama už mokyklos ribų. Patyriminių projektų metu mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai vertinami kaip tinkami.</p>
<p>2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius 3 lygis</p>	<p>Orientavimasis į mokinio poreikius paveikus, didžiausią poveikį pozityviai kaitai padarė pagalba mokiniui organizuojant individualias konsultacijas bei kiekvieno mokinio gabumų ir talentų ugdymas.</p> <p>Visuminio išorinio vertinimo atskaitoje konstatuota, kad dalies gabių mokinių poreikiai tenkinami per neformalųjį švietimą, gabių mokinių ugdymo sistema dar tik kuriama ir vertinama vidutiniškai.</p>

² <https://vyturiai.utena.lm.lt/lt-lt/veikla/apie-ugdyma-karjerai>

Toks vertinimas pagrįstas gabių ir talentingų mokinių epizodiniu ugdymu tik prieš olimpiadas ir konkursus. Ugdymo turinio pritaikymas pamokose skirtingų gebėjimų mokiniams visuminio vertinimo metu išskirtas kaip tobulintinas veiklos aspektas.

Vertinant progimnazijos veiklą įgyvendinant Kokybės krepšelio projektą, orientavimosi į mokinio poreikius tobulinimo srityje pastebėtini pokyčiai – didesnis dėmesys skirtas mokinių ugdymosi poreikių ir gebėjimų sistemingam stebėjimui ir analizei:

- Mokytojų tarybos posėdžiuose aptariami mokinių pusmečių ir metų mokymosi rezultatai;

- NMPP 4, 6, 8 kl. testų duomenys aptariami metodinėse grupėse ir panaudojami pagal galimybes planuojant dalyko temas. Su testų rezultatais supažindinami tėvai ir mokiniai;

- 100 proc. 5–8 klasių vadovų vykdė ne mažiau kaip po 2 pokalbius su kiekvienu auklėtiniu, siekdami išsiaiškinti mokymosi sėkmę ir iššūkius;

- su visais 5–8 klasių mokiniais aptarti individualios pažangos portfolio, išsikelti mokymosi tikslai, aptartos tolimesnės rezultatų gerinimo galimybės;

- atskirų klasių mokiniams teikta mokytojų padėjėjų, pagalbos vaikui specialistų pagalba dėl poreikių ir gebėjimų nustatymo.

Pagal mokyklos tobulinimo planą progimnazijoje organizuotos konsultacijos mokymosi kliūtims įveikti ir gabumams plėtoti. Vykdam atskirų klasių mokinių ir dalykų mokytojų apklausas (Google Forms) nustatyta konsultacijų nauda, poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai:

- 74 proc. mokinių teigia, kad dalyvauja bent vieno dalyko konsultacijoje bei mokytojai jiems teikia pagalbą pagal poreikius;

- 65 proc. 5–8 klasių mokinių pritaria teiginiui „*Tiesioginės konsultacijos man patinka labiau ir yra naudingesnės*“, o 12 proc. 5–7 klasių mokinių labiau patinka nuotolinės konsultacijos;

- su teiginiu „*Jeigu ko nors nesupratai per pamoką, nesiseka atlikti namų darbų užduoties, kreipiesi į mokytoją po pamokų*“ sutinka daugiau kaip 75 proc. mokinių;

- individualių atskirų dalykų konsultacijų naudą savo pasiekimams ir pažangai teigiamai vertina 80 proc. mokinių.

Remiantis Microsoft Forms mokytojų apklausos duomenimis, konsultacijos daugumai mokytojų padėjo pažinti mokinių skirtybes, remiantis jomis, suasmeninti mokymąsi:

- su teiginiu „*Konsultacijos man padėjo labiau pažinti mokinius*“ sutinka 83 proc. mokytojų.

- 60 proc. įvairių dalykų mokytojų vedė individualias ir grupines dalykų konsultacijas, siekdami padėti mokiniams įveikti mokymosi sunkumus bei suasmeninti mokymąsi;

- 61 proc. mokytojų yra susipažinę su mokinių apklausų duomenimis, kurie padeda planuoti tolimesnį ugdymo procesą konkrečiose klasėse.

	<p>Progimnazijoje tinkamai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos, teikiant pagalbą bendradarbiaujama su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokiniams pagalba teikiama pagal parengtus tvarkos aprašus („Pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas“, „Mokinių mokymo namuose organizavimo tvarkos aprašas“, „Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašas“)³; • Vaiko Gerovės Komisijoje (toliau–VGK) nuolat analizuojamas ir aptariamas pagalbos mokiniams poreikis, organizuojama ir teikiama pagalba vaikui specialistų pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams), mokytojams, bendruomenei; • psichologės atlikto klasių mikroklimato tyrimo duomenimis, kiekvienoje klasių grupėje daugiau kaip 94 proc. mokinių žino, kur kreiptis pagalbos ir turi bent vieną patikimą žmogų mokykloje, į kurį galėtų kreiptis, jei turėtų problemų; • skirtos dalykų konsultacijos mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų (konsultacijas vedė 28 proc. mokytojų, tam skirta iš viso 1790 val. / 24 mėn.); • per mokslo metus VGK sprendimu skirtas ir mokyklos organizuotas 3 mokinių mokymas namuose. <p>Ugdymo turinio pritaikymas pamokose skirtingų gebėjimų mokiniams visuminio vertinimo metu išskirtas kaip tobulintinas veiklos aspektas. Remiantis progimnazijoje vykusių mokyklos vadovių ir mokytojų pamokų stebėjimu, įgyvendinant Kokybės krepšelio projektą, pamokos organizavimo orientuojantis į skirtingų mokinių poreikius aspektu padaryta pažanga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 87 proc. mokytojų pamokose nuolat diferencijavo užduotis, sudarė galimybes mokiniams pasirinkti skirtingų lygių užduotis; • 56 proc. mokinių teigia, kad mokytojai dažnai leidžia pasirinkti mokymosi būdą atliekant užduotis; • 61 proc. mokinių nurodė, kad dažnai dirba grupėse ar porose; • 98 proc. mokinių pritarė teiginiui „Šiais mokslo metais vyko daugiau pamokų, kuriose medžiagą mokytojas aiškino skirtingais būdais“. <p>Dalyvavimo projekte veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitoje orientavimosi į mokinio poreikius pažangą pagrindžiantys įrodymai pakankamai tvarūs – remiamasi mokytojų, mokinių nuomone, stebėtų pamokų analize, VGK veiklos išvadamis, progimnazijos administracijos ugdomosios veiklos stebėjimo duomenimis, tačiau vertintojams kalbant su Mokinių taryba ir mokytojais nepavyko išsiaiškinti, kaip atsižvelgiama į diagnostinio vertinimo rezultatus, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą. Neaiškūs ugdymo procese taikomi įvairūs mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai. Kalbintų mokinių nuomone, pamokose mokytojai per daug akcentuoja pasiekimų lygius. Vertinimo metu pokalbyje su</p>
--	---

³ [Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo mokiniui tvarkos aprašas](#)“, „[Pagalbos teikimo mokiniams, patiriantiems sunkumų nuotolinio mokymosi metu, veiksmų planas](#)“

	<p>bendruomenė aptartas pavojingas, segreguojantis, rizikingas diferencijavimas, kurio atvejų, pasak mokinių, progimnazijos praktinėje veikloje dar pasitaiko.</p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės 3 lygis</p>	<p>Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės tinkami, lyginant bendrų sprendimų priėmimo procedūrų ir turinio kokybę bei poveikį ugdymui(si) su visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje pateikta situacija, stebima pažanga.</p> <p>Progimnazijos vizija („... saugi, emocinė ir fizine aplinka patraukli kiekvieno vaiko mokymosi sėkmės ir asmenybės ūgties siekianti, jų fiziniu aktyvumu besirūpinanti mokykla, įgyvendinanti kryptingą patyriminį ugdymą, tikslingai kurianti išmaniąją aplinką, puoselėjanti ir skatinanti lyderystės kultūrą, asmeninį meistriškumą ir kūrybiškumą“) yra veiksminga, realiai įgyvendinama mokyklos perspektyva. Vizijos formuluotėje išskirtini šie pagrindiniai akcentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dėmesys įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui; • pasirengimas priimti iššūkius švietimui; • kryptingos aplinkų atnaujinimo ir asmeninio tobulėjimo pastangos, • lyderystės kultūros stiprinimas. <p>Viziją rengė darbo grupė, atstovaujanti skirtingų bendruomenės narių interesus, vizijos tekstas skelbiamas progimnazijos stende, mokyklos interneto svetainėje.</p> <p>Bendruomenės nariai tinkamai ir atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • į progimnazijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimą įtraukiama dauguma bendruomenės narių: mokytojai, Mokinių taryba, specialistai skiriami atsakingais už metų veiklos priemonių įgyvendinimą; • pasidalytoji lyderystė įveiklinama skiriant formuojamų darbo grupių (projekto Kokybės krepšelis, patyriminių veiklų organizavimo, įgyvendinimo, įsivertinimo, focus grupių ir kt.) vadovus. <p>Mokyklos bendruomenė tariaisi, kaip siekti pažangos, priima bendrus sprendimus dėl veiklos, ugdymo proceso organizavimo ir vykdymo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bendradarbiaujant daro grupėse rengiami mokyklos planai (strateginis, metų veiklos, ugdymo, mokyklos tobulinimo (dalyvaujant Kokybės krepšelio projekte) ir kt.; • bendruomenės nariai dalyvauja priimat nutarimus ir jų pagrindu rengiamus dokumentus dėl mokinių elgesio, skatinimo tvarkos, pasiekimų ir pažangos vertinimo, mokinių lankomumo apskaitos, mokinių asmeninės pažangos vertinimo, įsivertinimo ir fiksavimo, pagalbos teikimo mokiniams ir kt.; • kasmet vykdomas veiklos kokybės įsivertinimas, kurio duomenimis remiamasi vertinant progimnazijos ugdymo aspektų kokybę, veiklos planų įgyvendinimo sėkmę. Pastebėtina, kad pedagogų bendruomenės dalyvavimas Kokybės krepšelio projekte sustiprino ar padėjo patobulinti įsivertinimui būtinas kompetencijas: kokybinių ir kiekybinių kriterijų numatymą, remiantis jais, poveikio veiksmingumo nustatymą.

Lygindami progimnazijos įsivertinimo veiklos kokybę, fiksuotą visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje, kurioje šis aspektas išskirtas kaip stiprioji veiklos sritis, su dabartinio įsivertinimo situacija, vertintojai pastebi pažangą rodančius požymius:

- įsivertinimo duomenys šiuo metu renkami ne tik anketavimo būdu, bet ir stebint pamokas, naudojantis mokinių pasiekimų ir pažangos, NMPP, PUPP rezultatais, mokyklos dokumentais, focus grupių diskusijų išvadomis ir kt.;
- progimnazijos veiklos planai kryptingai siejami su įsivertinimo išvadomis.

Progimnazija informuoja apie padarytą pažangą pildydama Pažangos anketą, įsivertinimo išvados skelbiamos Progimnazijos, Mokytojų tarybų posėdžiuose, tačiau neviešinamos mokyklos erdvėse, interneto svetainėje, todėl nėra prieinamos kiekvienam bendruomenės nariui. Pildę įsivertinimo anketas mokiniai, tėvai negauna grįžtamojo ryšio apie situaciją mokykloje. Be to, įsivertinimo veiksmingumą riboja duomenų apibendrinimo stygius, gilesnės analitinės analizės stoka, priešasčių ir pasekmių ryšių išvelgimas ir pan. Tai daro neigiamos įtakos ir bendrų susitarimų priėmimui, pavyzdžiui, mokyklos vadovės stebi pamokas, progimnazijoje aktyviai taikomas „Kolega-kolegai“ grįžtamasis ryšys, mokytojai pildo savianalizės anketas, planuoja kvalifikacijos tobulinimą, aptaria kitų metų asmeninės veiklos tikslus ir uždavinius, pedagogų bendruomenė neformaliai dalijasi nuomonėmis, tačiau fiksuotų bendrų susitarimų, kurie būtų nukreipti į visos mokyklos veiklos kryptingą tobulinimą, nepriima. Gerai, kad mokytojai, progimnazijos vadovės stebėdami pamokas, orientuojasi į pasirinktų aspektų vertinimą, tačiau konkrečių susitarimų dėl vertinimo kriterijų, diskusijose priimtų sprendimų dėl aspektų kokybės (pvz., koks diferencijavimas, įsivertinimas, savivaldus mokymasis, grupės darbo organizavimas ir pan. yra tinkami, kokie didaktiniai sprendimai paveikūs mokymosi sėkmei, kokie konkretūs požymiai tai rodo ir pan.) progimnazija nerengia.

Personalo politika vykdoma paveikiai: stabiliai laikomasi nuostatos tenkinti skirtingų mokinių poreikius. Projekto vykdymo metu personalo valdymo srityje įgyvendinti nežymūs pokyčiai: 6 asmenims padalinti 3 mokytojų padėjėjų etatai, paskirti mokytojai, atsakingi už tarptautinių projektų vykdymą, Mokinių tarybos veiklos koordinatoriai, klubų vadovai. Mokytojų profesinio kapitalo vertinimo tyrimo duomenimis, teiginiui „*Man skiriami tokie dalykai, būreliai ir veiklos, kuriose aš geriausiai galiu panaudoti savo pedagoginį talentą*“ pritarė 44,8 proc. mokinių. Atsižvelgiant į mokinių interesus, siekiant pagerinti jų pasiekimus ir pažangą, mokykloje rūpinamasi kryptingu mokytojų profesiniu tobulėjimu, bendradarbiavimu: Profesinio kapitalo vertinimo duomenimis, 34,5 visiškai pritaria, 58,6 proc. mokytojų pritaria teiginiui „*Aš išsakau mokyklos vadovams, ko norėčiau savo profesiniam augimui*“.

Materialiniai mokyklos išteklių turtinimo ir panaudojimo srityje progimnazija padarė pažangą:

	<ul style="list-style-type: none"> • tikslingai ir kryptingai naudodamasi Kokybės krepšelio projektinėmis lėšomis, siekdama modernizuoti ugdymo procesą, progimnazija už 356 Eur įsigijo daugiafunkcinių ugdymo(si) priemonių, grįžtamojo ryšio tarp mokytojų ir mokinių stiprinimui; • nusipirko „Reflectus“ programos licencijas (62050 Eur); • 22020 Eur skyrė mokinių mokymosi problemos spręsti naudojantis konsultacijomis, • 3600 Eur investuota į mokytojų kompetencijų stiprinimą – įgyvendinta 40 val. kvalifikacijos tobulinimo programa, • 356 Eur panaudota dėl 2021 ir 2022 m. m. 23 mokiniais padidėjusio mokinių skaičiaus. <p>Progimnazijos dalyvavimo Kokybės krepšelio projekte tarpinėje ir galutinėje ataskaitose mokykla pagrindžia panaudotų lėšų poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai.</p>
<p>3.1. Ugdymo(si) planavimas</p> <p>3 lygis</p>	<p>Ugdymo(si) planavimas lankstus: progimnazija padarė pažangą koreguodama ugdymo(si) planavimą pagal kintančius mokinio, klasės, mokyklos ir aplinkos poreikius.</p> <p>Visuminio išorinio vertinimo duomenimis rodiklis „<i>Mokytojo veiklos planavimas</i>“ vertintas patenkinamai, toks vertinimas pagrįstas stebėtų pamokų duomenimis: tik dalies mokytojų mokymosi uždaviniai buvo orientuoti į pamatuojamą mokinių veiklos rezultatą, retai remiantis mokinių patirtimis ir gebėjimais diferencijuota mokymosi veikla.</p> <p>Vertinant progimnazijos veiklą įgyvendinant Kokybės krepšelio projektą, mokymo(si) veiklos planavimo tobulinimo srityje pastebėtini pokyčiai, kuriems įtakos turėjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientacija į progimnazijos strateginius siekius – vertybes, įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimą (profesinio kapitalo vertinimo tyrimo duomenimis, su teiginiu „<i>Bendrai sutartos mokyklos vertybės man yra labai svarbios priimant profesinius sprendimus pamokose/veiklose</i>“ visiškai sutinka 75,9 proc. mokytojų); • sustiprintas mokytojų dalijimasis patirtimis stebint vieniems kitų pamokas ir teikiant grįžtamąjį ryšį (teiginį „<i>Kartu su kolegomis analizuoju, kodėl skiriasi mokinių pasiekimai skirtinguose dalykuose ir veiklose</i>“ patvirtina 37,9 proc. mokytojų); • naudojimasis mokykloje atliktų tyrimų, mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatais (teiginiui „<i>Priimdamas sprendimus, kaip mokyti, aš dažnai remiuosi įvairių tyrimų duomenimis</i>“ pritaria 61,9 proc. mokytojų; IQES online mokinių tėvų apklausos duomenimis, 45 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų patvirtina teiginį „<i>Mano vaikas kartu su mokytojais planuoja savo mokymąsi</i>“; Google forms mokytojų apklausos apie ugdymo proceso planavimą duomenimis, 91 proc. mokytojų teigimu, pamokose jie aiškiai įvardija pamokos tikslus ir keliamus mokiniams lūkesčius). <p>Laikmečio iššūkius (pandeminė situacija, karas Ukrainoje, įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo aktualizavimas ir kt.) progimnazija priėmė ir įveikė koreguodama ugdymo tikslus ir pertvarkydama mokymo(si) proceso organizavimą:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • vykdytos dvi 5–8 klasių mokinių apklausas apie nuotolinio ugdymo(si) organizavimą, remiantis jų duomenimis, koreguotas sinchroninių / asinchroninių pamokų santykis atskirose klasėse (70 proc. nuotolinio ugdymo pamokų vyko sinchroniniu būdu); • sutelktomis progimnazijos bendruomenės pastangomis sėkmingai į ugdymo procesą integruoti 124 Ukrainos karo pabėgėlių vaikai; • koreguoti VGK sprendimai, priimti tariantis, kaip tenkinti mokinių poreikius, atsižvelgiant į pagalbos vaikui specialistų išvadas, tėvų pageidavimus, pasiūlymus. Mokiniais, kuriems skirtas mokymas namuose, ir grįžusiems iš užsienio vaikams, rengiami individualūs ugdymo planai, numatomi individualūs ugdymo tikslai. • apklausos duomenimis, 88 proc. mokytojų teigia, kad stengiasi pažinti kiekvieną mokinį, klasės kontekstą, esant poreikiui, keičia, koreguoja pamokos tikslus. Teiginiui „<i>Esu tikras, kad gebu greitai keisti pamokos planą taip, kad būtų pasiekti numatyti ugdymosi tikslai</i>“ pritaria 58,6 proc., labiau pritaria nei nepritaria 27,6 proc. mokytojų“. • reaguojant į laikmečio pokyčius bei orientuojantis į mokinių poreikių tenkinimą koreguoti ir nuotoliniam mokymui(si) pritaikyti pamokų tvarkaraščiai, parengti konsultacijų (vykdant Kokybės krepšelio projektą mokiniams organizuotos individualios dalykų konsultacijas), projektinės patyriminės veiklos vykdymo tvarkaraščiai. Pokalbyje su vertintojais mokiniai teigė, kad įvairūs tvarkaraščiai dera tarpusavyje ir yra patogūs mokiniams. <p>Mokytojų profesinio meistriškumas, tikslingai vykdant projekto Kokybės krepšelis mokyklos tobulinimo plano priemones, ūgtelėjo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • įgyvendinta 40 val. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programa „<i>Reflektyvus mokymosi principų įgyvendinimas mokykloje</i>“. Visoje programoje dalyvavo daugiau kaip 95 proc. 5–8 klasėse dėstančių mokytojų; skaitmeninio turinio įvaldymui, praktinių kompetencijų su grįžtamojo ryšio instrumentais naudojimui virtualioje aplinkoje įgijimui pasitelkta 3 mokytojų mentorių ir IT specialisto mentoriaus pagalba; • įvyko kontaktinė stažuotė Panevėžio Vyturio progimnazijoje. Joje dalyvavo 38 mokytojai dalykininkai; • profesinio kapitalo įsivertinimo tyrimo duomenimis, teiginiui „<i>Aš nuolat ieškau, kur, iš ko ir kaip galėčiau pasimokyti, kad pagerinčiau savo darbą</i>“ pritaria 86,1 proc. mokytojų; IQES online apklausos duomenimis, pritarimo teiginiui „<i>Mokytojai dirba šiuolaikiškomis priemonėmis, bando naujoves, stengiasi įtraukti mane į įdomias veiklas</i>“ vertė – 3,7; • per karantiną mokytojai, išbandę skirtingas virtualaus mokymo aplinkas, pasirinko Microsoft Teams aplinką; sinchronines pamokas nuolat vedė 100 proc. mokytojų, mokytojų padėjėjų; vykdydami mišrų ugdymą 50 proc. mokytojų naudojami įrengta hibridine klase.
--	---

	<p>Mokykloje susitarta dėl ugdymo proceso stebėsenos vykdymo, stebėsenos sistemingumas, pedagogų įtrauktis ir stebimų veiklų apimtis tinkami:</p> <p>ugdymo procesą tikslingai stebi administracija, veiklos įsivertinimo grupės nariai, visi mokytojai (stebi kolegų pamokas), atliekama pamokų stebėsenos analizė, vyksta reguliarūs ugdymo proceso stebėsenos aptarimai;</p> <p>sudarytos 5 mokytojų komandos kolegialiam bendradarbiavimui, grįžtamajam ryšiui teikti;</p> <p>planuojami, skelbiami Teams kalendoriuje komandų susirinkimai, ugdymo proceso stebėsenos aptarimai.</p> <p>Stebėsenos organizavimo ir vykdymo poveikis mokytojų meistriškumo augimui netolygiai vidutiniškas. Tai patvirtina progimnazijos apklausų duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • profesinio kapitalo tyrimo duomenimis, dalis mokytojų nuolat vertina ugdymo proceso kokybę, sistemingai skiria laiką refleksijai: 65,5 proc. mokytojų visiškai sutinka su teiginiu „<i>Aš sistemingai skiriu laiką refleksijai, kas man sekasi, kas ne ir ką turėčiau daryti kitaip</i>“, • 51,7 proc. mokytojų pritaria, kad jam yra „įaugę į kraują“ stebėti ir vertinti tai, ką daro pamokoje; • 48,3 proc. mokytojų visiškai sutinka, kad kasdien stebi konkrečius požymius, kurie rodo, kas buvo veiksminga jo pamokose, o kas ne; • 97 proc. tyrime dalyvavusių mokytojų teigia, kad jiems mokykloje „sudarytos sąlygos stebėti kitų kolegų pamokas/ veiklas“; • 51,7 proc. visiškai sutinka, kad „į mūsų su kolegomis darbinius susitikimus sistemingai įsitraukia ir direktorius“. <p>Vertinant mokytojų profesionalumo ūgtį pastebėtina, kad beveik visi progimnazijos mokytojai įsitraukia į kvalifikacijos tobulinimo renginius, savo ir kolegų pamokų vertinimo refleksijas, tačiau pokalbyje su vertintojais pedagogai negalėjo pasakyti, kokie bendri susitarimai, sprendimai priimti dėl pamokos tobulinimo: kokie progimnazijos mokytojų stiprieji pamokos aspektai, kas ir kaip turėtų būti tobulinama, kokiais konkrečiais kriterijais remiantis nustatoma pamokos sėkmė. Dalyvavimo projekte veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitoje pažangą pagrindžiantys įrodymai nėra pakankamai tvarūs – dažniausiai pateikti remiantis tik vienu šaltiniu – mokytojų atsakymais į anketų klausimus.</p>
<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas</p> <p>3 lygis</p>	<p>Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas paveikūs, didžiausi pažangą šioje srityje rodantys pokyčiai – išaugęs mokytojų tikėjimas mokinių galiomis ir gebėjimas parinkti prasmingas, atitinkančias mokinių poreikius ugdymo(si) veiklas.</p> <p>Remiantis progimnazijos atliktų apklausų duomenimis bei dokumentų analize, darytina išvada, kad mokytojų nuostatų pozityvumas sudaro sąlygas kurti tinkamus mokymui(si) santykius, saugią, pasitikėjimu grįstą atmosferą, daro įtakos aukštų mokinių siekių ir savigarbos formavimui(si):</p>

- progimnazijos psychologės atlikto klasių mikroklimate tyrimo duomenimis, išryškėjo geros mokytojų pedagoginės ir psichologinės kompetencijos, sąlygojančios tinkamų santykių su mokiniais kūrimą, daugiau nei 80 proc. mokinių teigia, kad mokytojai yra geri savo dalyko specialistai, gerai valdo klases;

- 5–8 klasių mokinių Google Forms apklausos duomenimis, 92 proc. mokinių sutinka su teiginiu „Mokytojas tiki mano galiomis, skatina siekti aukštesnių rezultatų, kantriai reaguoja į lėtumą, supratingai reaguoja į mokinių klaidas“;

- pedagogų profesinio kapitalo įsivertinimo tyrime 69 proc. mokytojų visiškai pritaria, 31 proc. – pritaria teiginiui „Mes su kolegomis daug tikimės iš kiekvieno mokinio“. Su teiginiu „Aš galiu pagerinti net pačių nepažangiausių mokinių rezultatus“ visiškai sutinka 71,4 proc. mokytojų;

- pedagogai sistemingai organizuoja individualius Vaiko individualios pažangos trišalius/ keturšalius pokalbius, kuriuose svarstoma, kaip siekti aukštesnių pasiekimų, padedama formuoti aukštesnius tikėjimo savimi siekius;

- psychologės atlikto klasių mikroklimate duomenimis, absoliuti dauguma mokinių mato mokytojų rūpestį jais ir tikėjimą jų pažanga; dauguma 5–8 klasių mokinių gauna pagalbą iš draugų, darbuotojų, 94 proc. mokinių tvirtina, kad jie turi bent vieną suaugusį žmogų, su kuriuo gali pasikalbėti.

Vertinant mokytojų gebėjimą parinkti prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą, pastebėtina Kokybės krepšelio projekto vykdymo metu pasiekta dinamika. Visuminio išorinio progimnazijos (tuo metu pagrindinės mokyklos) vertinimo ataskaitoje „Inovatyvių, mokinių mokymąsi ir bendradarbiavimą skatinančių ugdymo metodų taikymas“ išskirtas kaip tobulintina veiklos sritis: vertintojų stebėtose pamokose dažniausiai taikyti informaciniai teikiamieji ir / ar informacijos šaltinių naudojimo mokymo(-si) metodai, akcentuotas mokytojo dominavimas, nesudarantis galimybių mokinių mokymosi savivaldumui. Siekiant pažangos mokymo nuostatų ir būdu aspektu mokyklos tobulinimo plane numatyta veikla – „Patyriminių integruotų mokinių projektų kūrimas ir pristatymas“. Įgyvendindama plano priemones progimnazija suaktyvino patyriminio mokymo(si) praktiką: bendradarbiaudami tarpusavyje dalykų mokytojai siūlė mokiniams projektų temas (*šiais mokslo metais* mokiniams pasiūlyta rinktis 1-2 iš 44 pateiktų rinktis temų). Kiekvienas 5–7 kl. mokinsys per mokslo metus individualiai ar poroje parengia ir pristato po vieną projektą. Pokalbyje su vertintojais mokiniai tvirtino, kad projektinė veikla jiems įdomi, susijusi su jų interesais (mokiniai gali rinktis ir dalyką, ir projektinio darbo temą). Mokinių išvardintos projektinių darbų temos (pvz., „Vyturių progimnazijos mokinių vardai. Jų reikšmė ir kilmė“, „Turistinės kelionės organizavimas“, „Teigiamieji ir neigiamieji skaičiai žmogaus gyvenime“) rodo, kad tiriamoji veikla siejama su gyvenimo realijomis, pamokose įgytų žinių ir gebėjimų taikymu, skatina mokinių smalsumą, sudaro sąlygas kurti

	<p>idėjas ir jas įgyvendinti. Svarbu pastebėti, kad projektinė veikla sudaro natūralias galimybes integruoti mokomuosius dalykus, sveikintina ir progimnazijos praktika organizuoti integruotas pamokas, veiklas (per metus organizuojama apie 30 integruotų pamokų ir veiklų), universalaus mokymosi dizaino principų taikymas (progimnazijos mokytojai, dalyvaudami „Lyderių laikas 3“ projekte, analizavo universalaus ugdymo dizaino praktinio taikymo galimybes ir dalijosi patirtimis su mokyklos kolegomis).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patyriminės projektinės veiklos veiksmingumą pagrindžia ir apklausų rezultatai: <ul style="list-style-type: none"> • Google Forms mokinių apklausos duomenimis, 71 proc. mokinių pavyko pasiekti projektinio darbo tikslą. • 94 proc. 5–7 klasių mokinių patyrė sėkmę, veiklos buvo prasmingas ir įdomios; • mokytojų Focus grupės apklausos apie ugdymo procesą duomenimis, 53 proc. mokytojų visiškai, 47 proc. pritaria, kad parenka ir organizuoja mokiniams prasmingas ir įdomias veiklas. <p>Pokalbyje su mokytojais teigta, kad įtakos mokymo įvairovei turėjo progimnazijos dalyvavimas „Lyderių laikas 3“ projekte: mokytojai įgijo universalaus dizaino mokymuisi taikymo praktinių įgūdžių, turėjo galimybių praturtinti mokymo(si) būdų ir metodų įvairovę.</p>
<p>3.3. Ugdymo(si) organizavimas 3 lygis</p>	<p>Ugdymo(si) organizavimas lankstus: progimnazija padarė pažangą praktinėje ugdymo veikloje taikydama universalaus dizaino mokymuisi (toliau – UDM) principus bei organizuodama patyriminių integruotų projektų vykdymą.</p> <p>Visuminio išorinio vertinimo duomenimis rodiklis „<i>Bendrasis ugdymo organizavimas</i>“ vertintas gerai, išskyrus rodiklius „<i>Ugdymo planai ir tvarkaraščiai</i>“ bei „<i>Dalykų ryšiai ir integracija</i>“, kurie vertinti patenkinamai. Toks vertinimas pagrįstas atlikus ugdymo plano analizę, kuriame mažai dėmesio skirta ugdymo turinio diferencijavimo ir integravimo galimybėms, pasigesta dalykinės integracijos, kuri užtikrintų bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo sėkmingumą. Mokytojams, rengiantiems mokomųjų dalykų ilgalaikius planus, rekomenduota tinkamai planuoti dalykinių ryšių integraciją, sieti mokomųjų dalykų temas, tikslingai susitarti dėl integruotų užduočių skyrimo.</p> <p>Įgyvendinant Kokybės krepšelio projektą pagrindine sėkme progimnazija įvardija patyriminius projektus taikant universalaus dizaino mokymuisi strategiją. Kokybės krepšelio projekto laikotarpiu 5–7 klasių mokiniams integruotų projektinių darbų savaitei pasiūlyti 44 projektai, kiekvienam mokiniui sudaryta galimybė ne tik pasirinkti 1–2 projektų temas, bet ir įvairius atlikimo ir rezultatų pristatymo būdus. Vertinimo metu nustatyta, kad organizuojant patyriminę veiklą vyko mokytojų bendradarbiavimas dėl ugdymo turinio ir temų integravimo, mokinių vertinimo ir įsivertinimo sistemos, patyriminių projektų uždavinių, priemonių, darbo eigos ir rezultatų vertinimo pagal aprašytus pasiekimų lygius. Iš pokalbio su Mokinių taryba daroma išvada, kad</p>

mokymasis vadovaujant mokytojams buvo derinamas su savivaldžiu mokymusi, pateikiant mokiniams atsiskaitymo planus. Savarankiškas mokymosi planavimas lėmė didesnę susidomėjimą dėstomu dalyku, aukštesnius mokinių mokymosi rezultatus, didino kiekvieno mokinio mokymosi motyvaciją. Mokytojų teigimu, projektiniu metodu organizuojamas ugdymosi procesas yra mokiniams patrauklesnis, mažina mokinių mokymosi krūvį.

Vertinant progimnazijos veiklą įgyvendinant Kokybės krepšelio projektą, ugdymo(si) organizavimo tobulinimo srityje pastebėtini pokyčiai, kuriems įtakos turėjo mokytojų komandos susitarimas praktiškai išbandyti UDM principus:

- sudominimą ugdymo(si) turiniu ir galimybe rinktis;
- kiekvieno mokinio įsitraukimą;
- patrauklios ugdymo (si) aplinkos sukūrimą;
- grįžtamojo ryšio teikimą planavimui, stebėjimui ir koregavimui.

Kokybės krepšelio projekto metu organizuotos savalaikės konsultacijos 4, 5 ir 6 klasių mokiniams, kuriose mokiniai po pamokos galėjo gilinti dalyko žinias, spręsti mokymosi problemas (83 proc. mokytojų teigia, kad konsultacijos padarė teigiamą poveikį mokinių pažangai ir pasiekimams).

Sėkmingesniai ugdymosi organizavimui sąlygas sudarė ugdomojoje veikloje (pamokoje) naudotos įvairesnės mokymosi aplinkos, įranga, priemonės, reflektavimo įrankiai ugdymosi tikslams pasiekti. Įgyvendinant projektą, 4–7 klasių mokiniams įsigyta skaitmeninės EMA pratybos, Eduten playground aplinkos licencija, įrengta viena hibridinė klasė, kurioje vyko 1–4 ir 5–8 klasių mokinių pamokos mišriu būdu. Siekiant aktyvesnio patyriminio mokymosi įsigyti interaktyvūs „IMO-LEARN“ kubai.

Atlikdama apklausas progimnazija vertina įsigytų skaitmeninių priemonių naudojimo veiksmingumą:

- 100 proc. mokytojų ugdomojoje veikloje naudoja įvairias skaitmenines priemones ir įrangą (kompiuteriai, planšetės, multimedijos);
- 52 proc. mokytojų naudoja SMART ekranus, hibridinės klasės įrangą, Reflectus programėlę grįžtamajam ryšiui iš mokinių gauti;
- 100 proc. 1–4 klasių mokytojų sistemingai organizuoja ugdomąsias veiklas įrengtuose specializuotuose kabinetuose: gamtos mokslų laboratorijoje, IT kabinete.

Ugdymosi organizavimo pokyčius patvirtina mokinių fokus grupių (Google Forms) apklausų duomenys:

- 75 proc. 5–8 klasių mokinių teigia, kad mokytojai dažnai leidžia pasirinkti mokymosi būdą atliekant užduotis;
- 65 proc. 5–8 klasių mokinių teigia, kad dažnai dirba grupėse ar porose;
- 67 proc. 5–7 klasių mokinių sutinka, kad „Mokytojai parenka man priimtinius metodus ir užduotis, kad geriau suprasčiau pamokos temą“;

	<ul style="list-style-type: none"> • 89 proc. 5–7 klasių mokinių teigia, kad atlikdami projektus turėjo galimybę konsultuotis su mokytojais; • 5–7 klasių mokinių apklausos apie neformaliojo švietimo organizavimą duomenimis, į klausimą „<i>Kiek svarbūs Jums žemiau išvardinti dalykai renkantis popamokines veiklas?</i>“, 75 proc. mokinių atsakymu pasirinko teiginį „<i>Būrelyje galiu išmolti tai, ko nespėjau per pamokas</i>“; • mokinių apklausos duomenimis, „<i>Mokytojai dirba šiuolaikiškai, bando naujoves, stengiasi įtraukti į naujas veiklas</i>“ (pritarimo teiginiui vertė – 3,7). <p>Progimnazija reaguodama į mokinių poreikius suderino pamokų tvarkaraštį, skirdama dieną integralioms pamokoms – mokiniai turėjo galimybę dirbti kitose erdvėse, integruotai mokantis 1–3 mokomuosius dalykus.</p> <p>Apibendrinami išdėstyti faktus vertintojai daro išvadą, kad vienas iš veiksmingiausių progimnazijoje taikomų ugdymosi organizavimo būdų – patyriminių integruotų projektų rengimas ir pristatymas.</p>
<p>3.4. Mokymasis 3 lygis</p>	<p>Mokymasis paveikus, progimnazija padarė pažangą savivaldaus mokymosi, mokymosi suasmeninimo bei patyriminio mokymosi srityse.</p> <p>Visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje rodiklis „<i>Mokėjimas mokytis</i>“ vertintas vidutiniškai. Toks vertinimas pagrįstas ugdymosi proceso analize, iš kurio matyti, kad tik dalis mokinių yra įvaldę mokėjimo mokytis kompetenciją (gebėjo savarankiškai atlikti užduotis, prisiimti atsakomybę, savarankiškai susirasti ir pasinaudoti reikiama informacija). Dažniau pamokose mokytojai rėmėsi kelių aktyviausių, drąsiai diskutavusių mokinių patirtimi. Daliai mokinių neretai reikėjo tiesioginio mokytojo vadovavimo, pagalbos, kurią jie suprato kaip galutinį problemos sprendimo būdą. Taip pat ataskaitoje analizuojama mokytojų kompetencija organizuoti grupinį darbą: nors mokiniai suskirstomi darbui į grupes, dažnai tai neatskleidė tikrosios grupinio darbo esmės – neaptarti grupės narių vaidmenys, neskatinta asmeninė atsakomybė už grupės darbo rezultata, buvo neaiškūs darbų vertinimo kriterijai.</p> <p>Išanalizavus dviejų metų progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitas, veiklos tobulinimo planą, vertintojai pastebi pažangą rodančius požymius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 65 proc. 5–7 klasių mokinių sutinka su teiginiu „<i>Kartu su mokytoju aš planuoju savo mokymąsi, tikslus, žingsnius jiems pasiekti</i>“; • 68 proc. mokytojų teigia, kad dažnai arba visada ugdo mokinių gebėjimą išsikelti mokymosi tikslus ir uždavinius; • 85 proc. 5–7 klasių mokinių pritaria teiginiui „<i>Su manimi aptariamos mokymosi sėkmės</i>“; • 88 proc. 5–7 klasių mokinių sutinka su teiginiu „<i>Mokytojai man padeda išsikelti tikslus ir uždavinius sau, kurių bus siekiama tolimesniame ugdymo procese</i>“.

	<p>Iš pateiktų duomenų darytina išvada, kad mokiniai mokomi kelti mokymosi tikslus, planuoti mokymąsi.</p> <p>Mokinių gebėjimų pateikti asmeninės pažangos įrodymus ir reflektuoti ugdymą pagrindžia pedagogų organizuojamos tam skirtos veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kiekvienas 5–8 klasės mokinys turi individualios pažangos portfolio, kuriame po kiekvieno pusmečio klasės vadovo padedamas pildo savo el. individualią pažangą, kartu su klasės vadovu ir/arba dalyko mokytoju aptaria ir numato savo tolesnio mokymosi tikslus; • klasių vadovų pateiktais duomenimis, individualūs pokalbiai su mokiniu organizuoti visose klasėse: individualią mokymosi pažangą pokalbiuose su klasių vadovu reflektavo 100 proc. 5–8 klasių mokinių, dauguma – po 2–3 kartus per mokslo metus. <p>Mokinių motyvavimą mokytis bendradarbiaujant grupėse bei partneriškai (poromis) rodo progimnazijos atliktų apklausų ir pamokų stebėjimo duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 97 proc. 5–8 klasių mokinių pritaria teiginiui „<i>Man patinka dirbti grupėse, nes geriau įsisavinu mokomąją medžiagą</i>“; • 56 proc. 5–7 klasių mokinių teigia, kad mokytojai dažnai leidžia pasirinkti mokymosi būdą atliekant užduotis; • 61 proc. 5–7 klasių mokinių nurodo, kad dažnai dirba grupėse ar porose; • progimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupės pamokų stebėsenos duomenimis, 68 proc. stebėtų pamokų mokiniai aktyviai bendradarbiavo dirbdami grupėse; • mokyklos el. svetainėje pateikiami IQES online platformos „Žaidimai – metodai“ – metodinis leidinys apie bendradarbiavimą skatinančias mokymosi strategijas. <p>Apibendrinami išdėstyti faktus vertintojai daro išvadą, kad bendruomenė dalyvaudama Kokybės krepšelio projekte, siekdama kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų, progimnazija sutelkė dėmesį į mokinio mokymąsi: formavo mokymosi nuostatas, mokė kelti mokymosi tikslus, planuoti mokymąsi, numatyti reikiamos informacijos susiradimo būdus, bendradarbiauti grupėse ir mokymosi komandose, reflektuojant mokymosi patirtį teikti asmeninės pažangos įrodymus, tačiau iš pokalbių su Mokinių taryba ir mokytojais nustatyta, kad konkretūs savivaldaus mokymosi požymiai bendruomenėje neaptarti, mokymosi savivaldumui dar stinga sąmoningumo, mokinių gebėjimai susirasti, klasifikuoti, sisteminti ir interpretuoti informaciją kol kas vidutiniški.</p>
<p>3.5. (Įsi)vertinimas ugdymui 3 lygis</p>	<p>(Įsi)vertinimas ugdymui potencialus – didžiausią poveikį pozityviai (įsi)vertinimo kaitai padarė grįžtamojo ryšio strategijų ir instrumentų taikymas.</p> <p>Dalyvaudama Kokybės krepšelio projekte progimnazija įsipareigojo stiprinti (įsi)vertinimo ugdant poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai, taikant grįžtamojo ryšio strategijas ir instrumentus. Tokio mokyklos sprendimo tikslingumą pagrindžia visuminio išorinio vertinimo ataskaitoje išskirti tobulintini aspektai:</p>

mokinių pažangos stebėjimas, matavimas ir analizavimas pamokose bei vertinimo metu gautos informacijos panaudojimas. Siekdama aukštesnės (įsi)vertinimo kokybės ir didesnio vertinimo poveikio mokykla pirmiausiai orientavosi į mokytojų, organizuojančių mokinių įsivertinimą ir vykdančių vertinimą, kompetencijų stiprinimą – mokyklos tobulinimo plane numatė ir / ar įgyvendino tikslingas veiklas:

- mokytojų kvalifikacija kelta vykdant ilgalaikę 40 val. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programą „Reflektyvaus mokymosi principų įgyvendinimas mokykloje“ (visoje programoje dalyvavo daugiau kaip 95 proc. 5–8 klasių mokytojų). Apibendrinama kvalifikacijos tobulinimo programos poveikį tarpinėje ir galutinėje ataskaitose progimnazija nurodo, kad įgytos žinios, gebėjimai „*įgalino mokytojus tikslingai ir nuosekliai taikyti grįžtamojo ryšio įrankius pamokose. 95 proc. mokytojų naudojo, taikė 3–4 grįžtamojo ryšio įrankius. Tai leido mokytojams labiau pažinti mokinius, todėl jie gali geriau atlipti mokinių individualius poreikius ir skirtybes, suasmeninti mokinių mokymąsi*“;

- su praktiniais (įsi)vertinimo būdais ir metodais susipažinta kontaktinėje stažuotėje, kuri vyko Panevėžio „Vyturio“ progimnazijoje (stažuotėje dalyvavo 38 mokytojai, mokantys 5–8 klasių mokinius);

- sustiprintas kolegialus grįžtamasis ryšys „Kolega-kolegai“: stebėtos ir kolegialiai aptartos 175 pamokos, daugiau kaip 86 proc. pamokų taikyti mokytojų pasirinkti grįžtamojo ryšio įrankiai.

Svarbu pastebėti, kad mokytojų įgytos žinios ir gebėjimai taikyti organizuojant (įsi)vertinimo procesus pamokoje, pasibaigus pusmečiui ir mokslo metams. Tai rodo progimnazijos dokumentuose (mokyklos vadovo, mokyklos tobulinimo, įsivertinimo ataskaitose) pateikti duomenys:

- grįžtamojo ryšio iš mokinių gavimui mokytojai naudojo 3–4 įrankius („Reflectus“ (išbandė 90 proc. mokytojų) programėlę, Socrates, Google Forms apklausas ir kt.);

- 100 proc. 5–6 klasių mokinių išbandė ir naudojo „Reflectus“ programėlę grįžtamajam ryšiui;

- dalykų mokytojai ir klasės vadovai organizavo nuolatinis, reguliarius individualius susitikimus su mokiniais (dalyvavo 100 proc. 5–8 klasių mokinių ir 100 proc. mokytojų, klasės vadovų);

- kiekvienas 5–8 klasės mokinytis susikūrė asmeninį elektroninį pasiekimų portfolio, kurį pildydami numatė mokymosi lūkesčius ir fiksavo sėkmes / nesėkmes, planavo tolimesnį pažangos siekį.

Įsivertindama kokybinį ir kiekybinį grįžtamojo ryšio strategijų taikymo poveikį mokiniui ir mokytojui progimnazija akcentuoja šiuos pokyčius:

- mokiniai kartu su dalyko mokytoju / klasės vadovu individualiai mokėsi apmąstyti savo pasiekimus ir pažangą, kelti naujus tikslus, savarankiškai įsivertinti savo išgales siekiant nuolatinės asmeninės pažangos;

- reflektuodami apie individualią pažangą, bendraudami su mokytojais, mokiniai pradėjo kelti sau aukštesnius mokymosi siekius;

- sustiprėjo mokinių tikėjimas savo jėgomis (mokiniai išmoko išsikelti mokymosi tikslą, pasirinkti jam pasiekti tinkamiausią būdą (tai progimnazijos vykdytoje apklausoje patvirtino 57 proc. 5–8 klasių mokinių),

- mokiniai išmoko drąsiai paprašyti mokytojų pagalbos (minėtos apklausos duomenimis, 84 proc. mokinių teigia, kad nebijo klysti, visada sulaukia mokytojo pagalbos, kai reikia mokytojui papildomai ir individualiai paaiškina);

- mokytojas tapo mokinio pagalbininku, mokymosi partneriu;

- gaudami iš mokinių tinkamą nuolatinį grįžtamąjį ryšį, mokytojai tobulino pamokų organizavimą, jų tipus, struktūrą, keitė scenarijus, lanksčiai organizavo mokymosi veiklas, tikslingai įtraukiančias visus mokinius (daugiau apie grįžtamojo ryšio taikymo poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai žr. 1.2. rodiklio aprašyme).

Progimnazijos apklausos rodo, kad mokykla siekia sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui pasirodyti kuo geriau, orientuojasi į abipusį grįžtamąjį ryšį (dialogą):

- su teiginiu „*Leidžiu mokiniui perrašyti darbą (testą, rašinį, savarankišką darbą ir kt.)*“ visiškai sutinka 78 proc. mokytojų;

- psichologės mikroklimato tyrimo duomenimis, beveik visi (96 proc.) mokinių mokykloje jaučia mokytojų rūpestį jais ir tikėjimą jų pažanga;

- 5–7 klasių mokinių apklausos duomenimis teiginiui „*Aš nebijau pamokose suklysti arba neteisingai atsakyti į klausimą*“ visiškai pritaria 38 proc. mokinių, su teiginiu „*Kai aš koku nors klausimu kreipiuosi į mokytojus, jie dėmesingai mane išklauso*“ visiškai sutinka 45 proc., sutinka – 41 proc. mokinių; teiginį „*Mokytojai man visuomet padeda, papildomai paaiškina, jeigu ko nors nesupratau pamokoje*“ visiškai patvirtina 52 proc. mokinių.

Progimnazijos vykdytos mokytojų ir mokinių apklausos duomenimis, grįžtamasis ryšys tinkamai teiktas mokinių tėvams:

- atsakydami į klausimą „*Kaip mokinių tėvams teikiate informaciją apie jų vaikų pažangą ir pasiekimus?*“ 100 proc. mokytojų pažymėjo, kad informaciją teikia el. dienyne TAMO, nurodė ir kitas informacijos pateikimo priemones: telefono skambučius, SMS žinutes, individualius trišalius susitikimus ir kt. Be to, individualiems pokalbiams naudojama virtuali Microsoft Teams aplinka, susirinkimams, sprendimų priėmimui ir viešinimui – mokyklos interneto svetainė, socialine paskyra;

- mokinių tėvų apklausos duomenimis, 87 proc. tėvų teigia, kad informacija jiems pateikiam laiku, yra informatyvi (7 proc. tėvų norėtų dažniau rasti informacijos apie vaiko asmeninę sėkmę; 6 proc. tėvų pageidautų papildomos informacijos apie jo vaiko mokymosi spragas).

Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui progimnazijos mokytojai taiko įvairūs vertinimo būdus ir tipus. Progimnazijos organizuotos mokytojų apklausos duomenimis:

	<ul style="list-style-type: none"> • 59 proc. mokytojų teigia, kad dažnai ir labai dažnai taiko formuojamąjį, 47 proc. – diagnostinį, 87 proc. – apibendrinamąjį, 35 proc. – kriterinį vertinimą; • 65 proc. mokytojų nurodo, kad dažnai ir labai dažnai organizuoja mokinių įsivertinimą; • 53 proc. pedagogų visiškai sutinka su teiginiu „<i>Mano pamokose mokiniai turi galimybę įsivertinti save ir įvertinti kitus</i>“. • 90 proc. 5–8 klasių mokytojų turi susikūrę ir naudoja kaupiamojo vertinimo tvarką; • 53 proc. mokytojų visiškai sutinka su teiginiu „<i>Mano pamokose mokiniai turi galimybę įsivertinti save ir įvertinti kitus</i>“. <p>Pokalbio su vertintojais metu progimnazijos mokiniai patikino, kad vertinimo kriterijai jiems dažniausiai aiškūs, papasakojo, kaip įsivertina savo pažangą pildydami portfolio.</p> <p>Pastebėtinos ir mokytojų pastangos atpažinti, pripažinti ir skatinti mokinių pažangą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remiantis kolegialaus mokytojų bendradarbiavimo grupių protokolų duomenimis, 100 proc. mokytojų pamokose naudoja neformalųjį vertinimą – skatina mokinius žodžiu; • progimnazijos atlikto 5–8 klasių el. dienyno pagyrimų/komentarų skilties peržiūros duomenimis, kartą per savaitę daugiau kaip 43 proc. mokinių yra gavę bent 1–2 dalykų mokytojų pagyrimus, • tikėtina, kad pažangos skatinimui naudojamas kaupiamasis vertinimas; • tradiciškai mokykla skatina mokinius už pasiekimus įvairiose (lankomumo, elgesio, veiklos, mokymosi pasiekimus, laimėjimus varžybose, konkursuose olimpiadose ir kt.) srityse. <p>Remdamiesi pokalbių su mokytojais ir mokiniais duomenimis, vertintojai pastebi, kad progimnazijoje nepakankamai išgryninta pažangos samprata: mokinių įsivertinimo lapuose pažanga tapatinama su pasiekimais, mokinių mokymosi lūkesčiai dažniausiai orientuoti į pasiekimų (pažymio) gerinimą, o ne į konkretų asmeninės pažangos siekį, stinga dėmesio bendrųjų kompetencijų, asmenybės ūgties pažangos (įsi)vertinimui. Taigi pažangos optimalumo ir visybiškumo sistemingas stebėjimas, (įsi)vertinimas, fiksavimas turėtų tapti progimnazijos ateities siekiniu.</p>
--	--

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
<p style="text-align: center;">2.3. Bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės 3 lygis</p>	<p>Organizuojant ir vykdant mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą rekomenduojama įtraukti (į duomenų rinkimą, apibendrinimą, diskusijas dėl tobulinimo galimybių ir kt.) visų bendruomenės grupių atstovus, įsivertinimo rezultatus viešinti mokyklos interneto svetainėje bei progimnazijos erdvėje. Tokia praktika sutelktų bendruomenę kryptingam mokyklos tobulinimo tikslų siekiui, stiprintų įtraukiojo ugdymo kultūrą.</p>

<p>2.3. Bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės 3 lygis</p>	<p>Siekiant bendrai sutartos ugdymo kokybės, sukongretinti ir užfiksuoti bendrus susitarimus dėl pamokos aspektų (geros pamokos, mokymosi suasmeninimo, savivaldumo mokantis, diferencijavimo ir kt.) vertinimo, išskiriant aiškius, bendrai sutartus požymius / kriterijus (tai gali tapti ir detaliaisiais rodiklių aprašymais), remiantis jais įsivertinti ir vertinti kolegų pamokas.</p>
<p>3.5. (Iš)vertinimas ugdymui 3 lygis</p>	<p>Stiprinant mokinių mokymosi motyvaciją ir asmeninės pažangos siekius, pedagogams reikėtų keisti nuostatas dėl pažangos: bendrai išgryninti pažangos sampratą, susitarti dėl optimalios ir visybiškos kiekvieno mokinio pažangos stebėjimo ir vertinimo kriterijų.</p>

Vadovaujančioji vertintoja

Audronė Šarskuvienė

Vertinimo skyriaus vedėjos pavaduotojas,
pavadojantis vedėją

Kęstutis Kurtinys
